

Briselē, 2026. gada 29. jūnijā
(OR. en)

11280/26

**Starpiestāžu lieta:
2026/0103 (NLE)**

**IPCR 73
PROCIV 147
FORETS 102**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Padomes Ieteikums par dabas ugunsgrēku riska integrētu pārvaldību

Pielikumā izklāstīts Padomes Ieteikums par dabas ugunsgrēku riska integrētu pārvaldību, kuru Padome pieņēma 4188. sanāksmē, kas notika 2026. gada 29. jūnijā.

PADOMES IETEIKUMS

par dabas ugunsgrēku riska integrētu pārvaldību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. un 196. pantu saistībā ar 292. pantu,

tā kā:

- (1) Pēdējos gados un jo īpaši 2025. gada vasarā ES pieredzēja vairākus smagus dabas ugunsgrēkus, kas liecina, ka ir steidzami jārikojas, lai novērstu šo pieaugošo apdraudējumu. Lai gan novēršanas un sagatavotības centieni tika pastiprināti gan valstu, gan Savienības līmenī, kopējā izdegusi platība Eiropas Savienībā pirmo reizi pārsniedza vienu miljonu hektāru, un Savienības civilās aizsardzības mehānisms (*UCPM*)¹ tika aktivēts biežāk nekā jebkad agrāk, lai sniegtu ugunsdzēsības atbalstu dalībvalstīm.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu.

- (2) Pēdējos gados dabas ugunsgrēku risks Savienībā ir ievērojami pieaudzis. Četros no pēdējiem pieciem gadiem reģistrētā izdegusī platība pārsniedza vidējo rādītāju, un dabas ugunsgrēku intensitāte arvien pieaug, un tie kļūst lielāki, jo klimata pārmaiņu dēļ palielinās riskam pakļautās platības. Situāciju vēl vairāk saasina tas, ka dažos ģeogrāfiskajos apgabalos arvien biežāk notiek ļoti lieli un augstas intensitātes dabas ugunsgrēki, kurus ar tradicionālajiem ugunsdzēsības līdzekļiem ir grūti kontrolēt, un ir paredzams, ka šī tendence turpināsies.
- (3) Dabas ugunsgrēki ir sarežģīta problēma, kas var radīt tālejošu kaitējumu sabiedrībai, ekonomikai, videi, klimatam, infrastruktūrai un kultūras mantojumam. Atkarībā no reģionālajiem un vietējiem apstākļiem un notikuma mēroga to rezultātā var tikt zaudētas dzīvības un iztikas līdzekļi, var tikt nodarīts būtisks kaitējums īpašumam un infrastruktūrai un var notikt zemes nogruvumi, pasliktināties gaisa kvalitāte un tikt degradētas ekosistēmas, tādējādi negatīvi ietekmējot lauksaimniecību un mežsaimniecību, sabiedrības veselību un drošību, arī psihoemocionālo veselību, un dzeramā ūdens resursus.
- (4) Paaugstināto dabas ugunsgrēku risku galvenokārt nosaka vairāku faktoru kombinācija, jo īpaši klimata pārmaiņas un izmaiņas zemes apsaimniekošanā. Klimata pārmaiņas izraisa biežākus un intensīvākus karstuma viļņus un sausumu, kā rezultātā veģetācija ir sausa, kas savukārt kalpo par degmateriālu dabas ugunsgrēkiem, un paredzams, ka līdz ar turpmāku globālo sasilšanu šie apstākļi tikai pasliktināsies, skarot arī lielākas Eiropas teritorijas. Tajā pašā laikā zemes pamešana, lauku depopulācija un nepietiekama zemes un mežu apsaimniekošana dažos reģionos līdztekus klimatiskajiem apstākļiem, kas mainās, izraisa biomasas uzkrāšanos un veģetācijas kontinuitāti. Tas apvienojumā ar pilsētu teritorijām, kas izplešas, pārņemot mežus un savvaļas teritorijas, arvien vairāk pakļauj cilvēkus un infrastruktūru dabas ugunsgrēku riskiem.
- (5) Lielākā daļa dabas ugunsgrēku Savienībā ir radusies cilvēka darbības rezultātā, tostarp nolaidības, ļaunprātīgas dedzināšanas un ar infrastruktūru saistītu darbību dēļ.

- (6) Visas valdības pieeja tiecas uz integrētu un koordinētu pārvaldību visos līmeņos, kas varētu palīdzēt efektīvi pārvaldīt dabas ugunsgrēku risku.
- (7) Par dabas ugunsgrēku riska pārvaldību galvenokārt ir atbildīgas dalībvalstis, reģionālās iestādes un zemes apsaimniekotāji, savukārt Savienība sniedz atbalstu, izmantojot finansējumu, datus, koordināciju un zināšanu apmaiņu. Eiropas daudzveidīgās ainavas, meža struktūras un klimatiskie apstākļi nozīmē, ka dabas ugunsgrēku riska pārvaldības pasākumi ir jāpielāgo vietējā līmenī, vienlaikus gūstot labumu no koordinēta Savienības atbalsta.
- (8) Lai efektīvāk novērstu pieaugošo dabas ugunsgrēku risku, ir vajadzīga integrēta pieeja, kas aptver visu katastrofu riska pārvaldības ciklu, tostarp novēršanu, sagatavotību, reaģēšanu un atkopšanos. Tajā būtu jāņem vērā arī dabas ugunsgrēku ekoloģiskā, sociālā, ekonomiskā un kultūras dimensija.
- (9) Tā kā lieli dabas ugunsgrēki kļūst arvien biežāki un grūtāk kontrolējami, reaģēšanas spējas ir jāstiprina, uzlabojot koordināciju, sadarbību, apmācību, aprīkojumu un analītiskās spējas, kā arī dalībvalstīm daloties ar resursiem un speciālajām zināšanām.

- (10) Tam var būt vajadzīga pastiprināta pārvaldība, lai nodrošinātu politikas koordināciju dažādos pārvaldes līmeņos, kā arī integrētāks finansējums un publisko un privāto investīciju piesaiste visos riska pārvaldības cikla posmos.
- (11) Ar pēcugunsgrēka atkopšanās pasākumiem būtu jātiecas nodrošināt, ka ekosistēmas un to sniegtie pakalpojumi tiek atjaunoti, ka atjaunotas tiek arī vietējās lauksaimniecības un mežsaimniecības ekonomikas un ka skartās kopienas un iztikas līdzekļi atveseļojas tādā veidā, kas novērš ilgtermiņa degradāciju un atbalsta ilgtspējīgu zemes izmantošanu, vienlaikus ņemot vērā nākotnes klimatiskos apstākļus ². Atkopšanās centienos, ko atbalsta ar vienkāršotu piekļuvi finansējumam, būtu jāņem vērā arī dabas ugunsgrēku ietekme uz skartajiem iedzīvotājiem un reaģēšanas personālu. Jāuzlabo arī datu vākšana par dabas ugunsgrēku ietekmi, lai varētu kvantificēt vidiskos, sociālos un ekonomiskos zaudējumus un tos izmantot par pamatu turpmākai riska pārvaldībai.
- (12) Dabas ugunsgrēku riskus lielā mērā nosaka zemes apsaimniekošanas veids. Dažos reģionos lauku depopulācija un zemes pamešana izraisa biomasas uzkrāšanos un tādu ainavu veidošanos, kurām ir augsts potenciāls sekmēt ekstremālu uguns uzvedību. Dzīvotspējīgu biobāzētu vērtības ķēžu izveide meža resursos balstītas ilgtspējīgas bioekonomikas kontekstā rada ekonomiskus stimulus aktīvai meža ilgtspējīgai apsaimniekošanai, kas ir būtiska, lai laika gaitā un plašās teritorijās samazinātu dabas ugunsgrēku risku. Tradicionālās metodes, kas samazina degmateriālu daudzumu, piemēram, plānota dedzināšana un ekstensīvas ganības, vairs netiek tik plaši lietotas, taču attiecīgā gadījumā būtu jāveicina kā neatņemama zemes un meža apsaimniekošanas daļa vietējā līmenī, tāpat kā aktīvi meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas intervences pasākumi, piemēram, manuālas vai mehānizētas krūmāju tīrīšanas darbības, retināšana, atzarošana un sugu dažādošana. Daudzveidīgākas ainavas, ko veido meži, zālāji, aramzeme un mitrāji, var palēnināt ugunsgrēku izplatīšanos un samazināt liela mēroga ugunsgrēku iespējamību.

² Kā cita starpā aprakstīts Kopīgā pētniecības centra 2026. gada kopsavilkumā “*Forest resilience against wildfires*”,
<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC145919>.

- (13) Adaptīvai zemes apsaimniekošanai un integrētai holistiskai ainavu un zemes izmantošanas plānošanai ir būtiska nozīme daudzfunkcionālu un ugunsnoturīgu ainavu veidošanā. Tas ietver meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu, atbalstu iztikas nodrošināšanai laukos un mērķtiecīgus pasākumus savvaļas teritoriju un pilsētvides saskarē, kur novēršanas pasākumi var ievērojami samazināt dabas ugunsgrēku riskus.
- (14) Dabas aizsardzība un degradētu, nosusinātu, fragmentētu un citādi izmainītu ekosistēmu atjaunošana var veicināt dabas ugunsgrēku riska pārvaldību, padarot ekosistēmas noturīgākas un samazinot ekstremālu notikumu risku un ietekmi. Mitrāju, kūdrāju, upju un palieņu atjaunošana attiecīgā gadījumā var radīt dabiskas mineralizētās joslas un palīdzēt stabilizēt hidroloģiskos ciklus, tādējādi samazinot dabas ugunsgrēku riskus. Tāpēc biodaudzveidības, ūdensresursu noturības un dabas ugunsgrēku riska pārvaldības mērķi pārklājas, un tie būtu jāīsteno savstarpēji atbalstošā un sinerģiskā veidā.
- (15) Dabas ugunsgrēku monitorings un riska novērtējums Savienībā saskaras ar ievērojamām problēmām, tostarp ar reģionālu datu pieejamības, konsekvences un pārrobežu integrācijas trūkumu un ar kaskādes risku, piemēram, zemes nogrūvumu, gaisa piesārņojuma un augsnes erozijas, nepietiekamu integrāciju. Tas ierobežo novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas efektivitāti.
- (16) Lai uzlabotu sagatavotību, stiprinot dabas ugunsgrēku riska novērtēšanas metodes, uzlabojot agrīnās brīdināšanas sistēmas un paplašinot uguns uzvedības modelēšanas spējas, būtu labāk un sistemātiskāk jāizmanto pieejamie dati un rīki, lai atbalstītu pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu.
- (17) Dabas ugunsgrēku risku var samazināt, palielinot sabiedrības informētību un veicinot uzvedības maiņu, cita starpā padarot vieglāk pieejamu informāciju par ugunsgrēku risku. Tam ir vajadzīgas arī mērķtiecīgas komunikācijas stratēģijas un iekļaujošas pieejas, kurās tiek ņemtas vērā neaizsargātas grupas un dažādi sociālie konteksti.

- (18) Kopienų sagatavotība dabas ugunsgrēkiem būtu jāstiprina līdzdalīgā veidā, iesaistot lauksaimniekus, mežsaimniekus, vietējās iestādes, sociālos partnerus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un citas ieinteresētās personas, kā arī izmantojot izglītības, apmācības un izpratnes veicināšanas pasākumus.
- (19) Dabas ugunsgrēki ir globāla parādība, kas prasa reģionālu un starptautisku sadarbību, jo īpaši ar Savienības kaimiņvalstīm. Reģionālās iniciatīvas, piemēram, Kipras reģionālā stacija ugunsgrēku dzēšanai no gaisa (*CRAFS*), varētu vēl vairāk veicināt sadarbību starp dalībvalstīm dabas ugunsgrēku riska pārvaldības jomā. Citās Savienības daļās būtu jāapsver citas iniciatīvas, kas veicina dalībvalstu sadarbību dabas ugunsgrēku riska pārvaldības jomā.
- (20) Tādi pasākumi kā profesionālapskate, padomdevējas misijas, ekspertu apmaiņa un ugunsdzēsības līdzekļu iepriekšēja izvietošana varētu palīdzēt uzlabot sadarbību, situācijas apzināšanos un ātrās reaģēšanas darbinieku gatavību. Tie arī veicinātu stingrāku apņemšanos un labāku koordināciju starp dalībvalstīm.

- (21) Lai Savienības finansējums, tehniskais atbalsts un reāllaika informācija un datu apmaiņa, jo īpaši par dabas ugunsgrēku uzvedības iezīmēm, tiktu izmantoti efektīvi, tie ir labāk jākoordinē. Turklāt lēmumu pieņemšanu attiecīgā gadījumā varētu uzlabot, veicinot kopēju izpratni par valstu un reģionālās meža ugunsgrēku riska pārvaldības stratēģijām un rīcības plāniem. Efektīvi izmantoti un operatīvajām vajadzībām pieskaņoti Savienības dati, rīki un pakalpojumi, piemēram, tie, ko nodrošina Eiropas Meža ugunsgrēku informācijas sistēma (*EFFIS*), kura darbojas *Copernicus* ārkārtas situāciju pārvaldības pakalpojumu ³ ietvaros, var atbalstīt dalībvalstis, uzlabojot dabas ugunsgrēku monitoringu, kartēšanu un riska novērtēšanu, savukārt progresīvi modelēšanas un prognozēšanas rīki, piemēram, iniciatīva “Galamērķis Zeme”, var uzlabot dabas ugunsgrēku riska modelēšanu un prognozēšanu.
- (22) Savienības instrumenti, tostarp Atveseļošanas un noturības mehānisms ⁴, sniedz atbalstu dalībvalstīm reformu izstrādē un īstenošanā, pārvaldības stiprināšanā un spēju veidošanā dabas ugunsgrēku riska pārvaldības jomā.
- (23) *UCPM*, kas ietver Eiropas civilās aizsardzības rezervi, *rescEU* un Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīklu, var stiprināt sagatavotību un reaģēšanu, veicinot sadarbību, apmācību, speciālo zināšanu apmaiņu, resursu izvietojumu un paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu.

- (24) Pētniecība un inovācija, ko atbalsta Savienības līmenī, arī ar pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”⁵ starpniecību, veicina jaunu tehnoloģiju, operacionālo risinājumu un zemes apsaimniekošanas metožu izstrādi. Tomēr šo rezultātu aptveri un ieviešanu praksē dabas ugunsgrēku riska pārvaldībā varētu uzlabot.
- (25) Īstenojot šo ieteikumu, būtu pienācīgi jāņem vērā dalībvalstu dažādie dabas ugunsgrēku riska profili, zemes izmantošanas modeļi un pārvaldības sistēmas,

IESAKA.

Pasākumi dabas ugunsgrēku novēršanai ar ainavu pārvaldību un atjaunošanu

1. Dalībvalstīm būtu jāstiprina un attiecīgā gadījumā jāpaplašina stimulu mehānismi, lai atbalstītu ar ilgtspējīgu zemes apsaimniekošanu saistītus preventīvus un atjaunošanas pasākumus ugunsbīstamos reģionos, ņemot vērā visu riska pārvaldības ciklu un atvieglot piekļuvi to pārvaldībā esošajiem pieejamajiem ES finansēšanas instrumentiem un šo instrumentu efektīvu izmantošanu.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013.

2. Dalībvalstīm būtu vēl vairāk jāveicina meža ilgtspējīga apsaimniekošana saskaņā ar kritērijiem un rādītājiem, kas noteikti Ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), un minētajā kontekstā, ja tas ir lietderīgi un iespējams, tostarp, izmantojot vietējos preventīvas apsaimniekošanas plānus attiecībā uz atklātām kokaugiem klātām platībām, vēl vairāk jāveicina daudzveidīgas meža struktūras un, ja iespējams, viegli uzliesmojošu sugu alternatīvu izmantošana monokultūras stādījumiem.
3. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis varētu kartēt degmateriālu daudzumu un izstrādāt vietējiem apstākļiem pielāgotas degmateriālu daudzuma pārvaldības vadlīnijas un rīkus, un šajā darbā tām būtu jāapspriežas ar sociālajiem partneriem, mežu īpašniekiem un mežu apsaimniekotājiem, kā arī vietējām iestādēm. Šajā sakarībā – attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts juridiskajām un drošības prasībām – dalībvalstīm būtu jāapsver plānotā vai kontrolētā dedzināšana kā veids, kā samazināt degmateriālu daudzumu zemes un mežu apsaimniekošanā, un attiecīgā gadījumā jāpārskata savi atļauju piešķiršanas noteikumi, lai nodrošinātu pienācīgus drošības un ekoloģiskos aizsardzības pasākumus.

4. Atbilstoši saviem stratēģiskajiem plāniem kopējās lauksaimniecības politikas ⁶ ietvaros dalībvalstīm, izsludinot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus par pielāgotiem risinājumiem dabas ugunsgrēku riska integrētai pārvaldībai Eiropas inovācijas partnerību (*EIP-AGRI*) ietvaros, attiecīgā gadījumā būtu jāņem vērā konkrētas dabas ugunsgrēku problēmas.
5. Izstrādājot nacionālos, reģionālos un vietējos dabas aizsardzības plānus un stratēģijas, arī nacionālos atjaunošanas plānus un aizsargājamo teritoriju pārvaldības plānus, kā arī īstenojot klimata pārmaiņu mazināšanas un klimatadaptācijas pasākumus, dalībvalstīm būtu jāņem vērā dabas ugunsgrēku risks. Tāpat dabas ugunsgrēku riska pārvaldības plānošanā būtu jāpatur prātā biodaudzveidības saglabāšanas un atjaunošanas mērķi, ņemot vērā arī nākotnes klimatiskos apstākļus. Ņemot vērā riska līmeni, uzsvars būtu jāliek uz pasākumiem, kas veicina gan dabas ugunsgrēku riska novēršanu, gan dabas aizsardzību un atjaunošanu, atzīstot, ka veselīgas, daudzveidīgas un labi pārvaldītas ekosistēmas varētu samazināt risku un atbalstīt atkopšanos.
6. Dalībvalstis tiek mudinātas veikt mitrāju, kūdrāju, upju un palieņu atjaunošanas pasākumus, kuri arī palīdz mazināt dabas ugunsgrēku riskus un attiecīgā gadījumā integrēt dabas ugunsgrēku riska pārvaldību savā ūdens resursu apsaimniekošanas politikā.
7. Dalībvalstis tiek mudinātas attiecīgā gadījumā īstenot inovatīvus, zemesatkarīgus dabas ugunsgrēku novēršanas pasākumus, to vidū dabā balstītus risinājumus, un efektīvu praksi ilgtspējīgas lauksaimniecības un meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas un klimatadaptācijas jomā, kuri ir izrādījušies sekmīgi dažādos ES finansētos projektos.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013.

Pasākumi sagatavotības stiprināšanai ar kvalitatīvākiem datiem un pētniecību

8. Dalībvalstis tiek mudinātas piedalīties iniciatīvas “Galamērķis Zeme” izstrādē un popularizēšanā, piemēram, izmantojot eksperimentālus izmantošanas gadījumus dabas ugunsgrēku riska modelēšanai un prognozēšanai.
9. Dalībvalstīm būtu labāk un sistemātiskāk jāizmanto Savienības rīki un dati, tostarp attiecīgā gadījumā *Copernicus* pakalpojumi un *EFFIS*, papildinot valstu un reģionālās sistēmas, nolūkā atbalstīt pierādījumos balstītu dabas ugunsgrēku riska pārvaldību, agrīno brīdināšanu un projektu finansēšanas lēmumus.
10. Dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jāatjaunina savi dabas ugunsgrēku riska novērtējumi un, pamatojoties uz esošo metodiku, jāizmanto uzlaboti uguns uzvedības analīzes rīki, lai apzinātu prioritārās novēršanas un sagatavotības jomas, tostarp arī jomās, kurās daba, atpūta, mājokļi, kritiskā infrastruktūra un transporta tīkli ir cieši saistīti.
11. Dalībvalstīm būtu jāattīsta dabas ugunsgrēku uzvedības analīzes spējas un lēmumu pieņemšanas atbalsta sistēmas saskaņā ar valsts operacionālajām vajadzībām, tostarp, izmantojot inovatīvus rīkus dabas ugunsgrēku riska pārvaldības nolūkos.
12. Dalībvalstīm būtu jāturpina pētīt dabas ugunsgrēku cēloņus, lai labāk izprastu aizdegšanās faktoros un sabiedrības lomu.
13. Dalībvalstis tiek mudinātas turpināt pētījumus par zemes apsaimniekošanas praksi ugunsgrēku novēršanai, jo īpaši par mežu apsaimniekošanu, ekosistēmu saglabāšanu un atjaunošanu, ganībām un agromežsaimniecību.
14. Dalībvalstīm vajadzības gadījumā būtu jāapsver iespēja lielākā mērā izmantot risinājumus un rīkus, kurus nodrošina ES misija “Pielāgošanās klimata pārmaiņām” un kuru nolūks ir stiprināt agrīnās brīdināšanas sistēmas un kopienas sagatavotību dabas ugunsgrēkiem.

Iedzīvotāju informētības un sagatavotības pasākumi

15. Dalībvalstīm būtu jāuzlabo lauksaimnieku, mežsaimnieku, citu zemes apsaimniekotāju un vietējo kopienu informētība par aizdegšanās riskiem un preventīviem pasākumiem un tie būtu jāiesaista ugunsgrēku agrīnas atklāšanas rīku izstrādē un lietošanā.
16. Dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina ugunsdzēsēju regulāra apmaiņa, lai tādējādi sekmētu kopīgu Eiropas sagatavotības kultūru.
17. Dalībvalstīs tiek mudinātas izpētīt iespēju balstīties uz esošajām izglītības sistēmām un mācību programmām ar inovatīviem rīkiem, lai palielinātu bērnu un jauniešu informētību, piemēram, ar izglītojošām spēlēm vai sociālo mediju kampaņām, un izglītības un sabiedrības informēšanas programmām darīt pieejamus attiecīgus materiālus.
18. Dalībvalstīm būtu jāmudina tūrisma operatori, lauksaimnieki, mežsaimnieki, citi zemes apsaimniekotāji un vietējās iestādes un ugunsdrošības eksperti sadarboties, lai uzlabotu tūristu un mežu apmeklētāju informētību par ugunsgrēku risku.
19. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta darbības nepārtrauktība, veicinot maziem un vidējiem uzņēmumiem paredzētu apmācību un piedāvājot mērķtiecīgu finansiālu palīdzību pēc katastrofas. Tām būtu arī jāmudina apdrošināšanas sabiedrības nodrošināt ātru apdrošināšanas atlīdzību izmaksu.
20. Vajadzības gadījumā dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka attiecīgā informācija par dabas ugunsgrēku risku ir viegli pieejama un iekļaujoša, tostarp vecāka gadagājuma cilvēkiem, personām ar invaliditāti un personām, kas saskaras ar diskrimināciju, nabadzību vai sociālo atstumtību.
21. Dalībvalstīm dabas ugunsgrēku riska pārvaldības apsvērumi būtu jāintegrē būvniecības standartos un telpiskās plānošanas lēmumos, īstenojot sadarbību arī ar attiecīgajām iestādēm, lai risinātu, piemēram, dabas ugunsgrēku risku pārvaldību savvaļas teritoriju un pilsētvides saskares zonā.

22. Dalībvalstīm būtu jāievieš pasākumi vietējo kopienu atbalstam savvaļas zemes un pilsētvides saskares teritorijās, lai stiprinātu sagatavotību dabas ugunsgrēku riskam un informētību par to. Turklāt dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jāizmanto esošie rīki Savienības līmenī.
23. Dalībvalstis tiek mudinātas aktīvi apmainīties ar labu praksi un gūtajām atziņām par iedzīvotāju informētību, sagatavotības pasākumiem, novēršanu un darbībām, kas aptver visu katastrofu riska pārvaldības ciklu, tostarp izmantojot *UCPM*, zināšanu tīklu, gūtās pieredzes sanāksmes un attiecīgās ekspertu grupas.

Pasākumi koordinētas reaģēšanas atbalstam

24. Dalībvalstīm būtu jāvāc un jākopīgo reāllaika dati par dabas ugunsgrēku uzvedību, lai uzlabotu ugunsgrēku analīzi. Attiecīgie ugunsdrošības rādītāji būtu jāizmanto arī iekšējās darbības procedūrās, lai lūgtu palīdzību un atbalstītu lēmumu pieņemšanu Savienības līmenī nolūkā nodrošināt piesaistīto resursu efektīvu izmantošanu.
25. Dalībvalstīm būtu jāizmanto ekspertu iepriekšēja izvietošana vai apmaiņa un jānodrošina personāls un eksperti *UCPM*, lai varētu apmainīties ar labu praksi. Tām būtu arī jāstiprina savas uzņēmējvalsts atbalsta spējas, lai starptautisko palīdzību, kas piedāvāta, izmantojot *UCPM*, integrētu savās valsts reaģēšanas sistēmās.
26. Dalībvalstīm būtu jāvāc attiecīgie dati par ugunsdzēsības personālu un jānovērtē vajadzības pēc darbaspēka un operacionālajām spējām, pienācīgi ņemot vērā ugunsdzēsības darbību sezonālo iedabu, lai nodrošinātu pietiekami liela un labi sagatavota darbaspēka pieejamību.
27. Attiecīgā gadījumā iesaistot sociālos partnerus, dalībvalstīm būtu jāgarantē droši un ilgtspējīgi darba apstākļi ugunsdzēsējiem un citiem ātrās reaģēšanas darbiniekiem, tostarp ar pienācīgu apmācību, aizsardzības līdzekļiem un psihoemocionālās veselības atbalstu.

28. Dalībvalstīm būtu jāstiprina koordinācija starp pārvaldības līmeņiem, lai nodrošinātu optimālu situācijas apzināšanos ārkārtas gadījumos.
29. Dalībvalstīm būtu jānodrošina pietiekamu aktīvu pieejamība, tostarp, attiecīgā gadījumā izmantojot Savienības līdzekļus. Attiecīgā gadījumā Savienības līdzekļu izmantošanai būtu jāpalīdz atbalstīt attiecīgo aktīvu līdzsvarotu ģeogrāfisko sadalījumu visā Savienībā, nodrošinot pienācīgu tvērumu un reaģēšanas laiku visos ES reģionos.
30. Dalībvalstīm būtu jāturpina Eiropas civilās aizsardzības rezervē ieguldīt ugunsdzēsības aktīvus un speciālās zināšanas, ja tas ir samērīgi ar to riska profilu un spējām. Tas cita starpā attiecas uz aktīviem, kas iepirkti ar Savienības finansējuma atbalstu.
31. Dalībvalstīm būtu jātiecas uzlabot ugunsdzēsības aprīkojuma sadarbspēju, tostarp ugunsdzēsības terminoloģiju un operacionālās procedūras, jo īpaši pārrobežu reģionos. Turklāt dalībvalstīm būtu jācenšas atbalstīt ES stratēģisko autonomiju reaģēšanas spēju ziņā.

Pēcugunsgrēka atkopšanās pasākumi

32. Dalībvalstīm būtu jāvāc papildu starpnozaru un sociāldemogrāfiskie dati, lai kvantificētu un novērtētu dabas ugunsgrēku fizisko un finansiālo ietekmi un ietekmi uz veselību, tostarp – attiecīgā gadījumā – operacionālo un vidisko eksponētību.
33. Dalībvalstīm būtu jāapzina pēcugunsgrēka atkopšanās pasākumi un procedūras pēc ugunsgrēka, tostarp saistībā ar fiziskās un psihoemocionālās veselības atbalstu, lai virzītu vietējās kopienas uz ilgtspējīgu un iekļaujošu atkopšanos, palīdzot nodrošināt to noturību nākotnē.

Pasākumi pārvaldības un finansējuma stiprināšanai

34. Dalībvalstīm vajadzības gadījumā būtu jāplāno un jādara pieejams ilgtermiņa finansējums visos dabas ugunsgrēku riska pārvaldības cikla posmos, īpašu uzmanību pievēršot profilaksei un sagatavotībai, un tās tiek mudinātas izmantot pieejamās finansēšanas iespējas gan valstu, gan Savienības līmenī, vienlaikus izvairoties no nevajadzīga administratīvā sloga. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāpalielina informētība par pieejamajām finansēšanas iespējām.
35. Dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja stimulēt tādas privātās apdrošināšanas ieviešana, kas sedz dabas ugunsgrēku riskus un citus klimata riskus, lai samazinātu katastrofu radītos ekonomiskos zaudējumus un fiskālo spiedienu un atbalstītu atkopšanos, piemēram, veicinot to, ka apdrošinātāji, nosakot prēmijas, atzīst pielāgošanās, sagatavotības un novēršanas pasākumus ar publiskā un privātā sektora partnerībām vai riska dalīšanu starp ekonomikas dalībniekiem, piemēram, riska pārvešanu uz kapitāla tirgiem.
36. Dalībvalstīm sadarbībā ar attiecīgajām iestādēm būtu jāizstrādā integrētas dabas ugunsgrēku riska pārvaldības stratēģijas un rīcības plāni, kas pielāgoti reģionālajiem, valsts vai vietējiem apstākļiem.
37. Dalībvalstīm būtu jāizmanto jaunās tehnoloģijas un inovācijas un jālieto tās, tostarp, attiecīgā gadījumā izmantojot spēju veidošanas dotācijas saskaņā ar attiecīgajām ES programmām.
38. Dalībvalstis tiek mudinātas pilnībā izmantot atbalstu, ko sniedz ar Savienības iniciatīvām, lai stiprinātu agrīnās brīdināšanas sistēmas, riska novērtējumus, zināšanu un labas prakses apmaiņu, kopienas sagatavotību un jebkuru citu noteikto prioritāro jomu.

Pasākumi starptautiskās iesaistes stiprināšanai

39. Dalībvalstīm būtu jācenšas vēl vairāk stiprināt sadarbību ar starptautiskajiem partneriem dabas ugunsgrēku riska pārvaldības jomā.

40. Dalībvalstis tiek mudinātas sniegt ieguldījumu un radīt sinerģijas, lai atbalstītu tādas iniciatīvas, kas varētu vēl vairāk veicināt sadarbību starp dalībvalstīm dabas ugunsgrēku riska pārvaldības jomā.
41. Dalībvalstīm būtu jāturpina sadarboties ar *Forest Europe* un tā jaunizveidoto Mežu riska mehānismu (*FORISK*) un attiecīgā gadījumā jāsadarbojas ar attiecīgajām starptautiskajām iniciatīvām, piemēram, Globālo Ugunsgrēku pārvaldības centru, kuru kopīgi izstrādājušas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (*FAO*) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programma (*UNEP*), lai veicinātu spēju veidošanu un zināšanu apmaiņu par integrētu dabas ugunsgrēku riska pārvaldību.

Luksemburgā,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*